

Leszek Marek Krześniak

Polska Fundacja Kościuszkowska

Piętnaście lat działalności Muzeum w Mereczowszczyźnie

23 września 2019 roku w Dworku Kościuszki w Mereczowszczyźnie odbyła się uroczystość z okazji 15-lecia utworzenia Muzeum. Ta dynamicznie rozwijająca się placówka zyskała sobie bardzo dużą popularność nie tylko w wśród mieszkańców Białorusi, ale i wielu turystów przybywających z różnych krajów.

Co roku 4 lutego, z okazji urodzin Tadeusza Kościuszki do Mereczowszczyzny, za sprawą Polskiej Fundacji Kościuszkowskiej przyjeżdżają z Polski przedstawiciele środowisk kościuszkowskich, szkół i organizacji społecznych z Maciejowic, Krakowa, Połańca, Raławic, Wrocławia, Szczekocin, Terespoła. Przybywają także delegacje przedstawicielstw dyplomatycznych na Białorusi: Stanów Zjednoczonych, Polski, Ukrainy, Szwajcarii, Francji, Litwy, ostatnio także z konsulatu Federacji Rosyjskiej.

Uroczystości 15-lecia rozpoczęło złożenie kwiatów pod odsłoniętym 12 maja 2018 roku pomnikiem Tadeusza Kościuszki, ufundowanym przez społeczeństwo Białorusi z inicjatywy Gleba Łabadzienki, dziennikarza z Mińska.

Wyświetlono film pokazujący etapy odbudowy Dworku Kościuszki, który w 1942 został spalony przez partyzantów radzieckich. Od 1994 roku, przez 10 lat trwały starania o odbudowę Dworku. Udał się to zrealizować m.in. dzięki wsparciu finansowemu Ambasady Stanów Zjednoczonych. Gros wydatków poniosła jednak strona białoruska. Dzisiaj Muzeum wraz z odbudowywanym pobliskim Pałacem Pusłowskich wchodzi w skład kompleksu zabytkowo-turystycznego. Od 2016 roku Muzeum Kościuszki uzyskało status państwowej placówki muzealnej. W odbudowie Dworu i utworzeniu Muzeum wielką

rolę odegrały starania dr. Leonida Niestarczuka, wieloletniego konserwatora zabytków Obwodu Brzeskiego, a od 1994 roku prezesa Fundacji Kościuszkowskiej w Brześciu, która po kilku „piereregistracjach” nosi obecnie nazwę Międzyrejonowe Stowarzyszenie Społeczne im. T. Kościuszki. Drugą osobą, dzięki której było to możliwe jest Galina Kryniec, wówczas wicedyrektor Obwodowego Wydziału Kultury.

Polska Fundacja Kościuszkowska wzbogaciła zbiory Muzeum pamiątkami historycznymi oraz replikami zabytków. Kiedy nowo powstająca placówka nie miała praktycznie jeszcze żadnej wystawy, na dwa lata, za sprawą Fundacji zostały wypożyczone obrazy współczesnych malarzy polskich – Grażyny Kostawskiej i Piotra Szałkowskiego z Warszawy, malujących na tematy kościuszkowskie. W roku 2019, z okazji jubileuszu Polska Fundacja Kościuszkowska przekazała do Mereczowszczyzny na ekspozycję 12 prac Hakoba Mikayelyana. Są to nowe wizerunki Tadeusza Kościuszki i dam bliskich jego sercu: matki – Tekli z Ratomskich, Ludwiki Sosnowskiej, Anny Zamoyskiej, Konstancji z Czartoryskich Zamoyskiej. Współorganizatorem wystawy jest Konsulat Generalny RP w Brześciu.

Uroczystościom rocznicowym towarzyszyła muzyka Michała Kleofasa Ogińskiego, kompozytora i żołnierza Tadeusza Kościuszki, twórcy poloneza, *Pożegnanie z Ojczyzną*. W obchodach udział wzięli przedstawiciele władz rejonowych i delegat władz obwodu brzeskiego, dyrektor Muzeum Niemcewicza w Skokach i delegacje placówek kultury.

Prezes Polskiej Fundacji Kościuszkowskiej przekazał Muzeum zrekonstruowaną ziołową bransoletkę Kościuszki, zawierającą zioła z okolic Siechnowicz, rodzowego gniazda Kościuszków. Na zakończenie uczestnicy otrzymali pamiątkowe woreczki z ziemią z tego świętego nie tylko dla Polaków miejsca.

Ekspozycja muzealna w Mereczowszczyźnie rozwija się i wzbogaca. Dworek Kościuszki ma wielu przyjaciół wśród artystów, ludzi kultury i sztuki nie tylko z Białorusi, ale także z wielu innych krajów. Serdeczna gościnność, z jaką spotykamy się zawsze na Białorusi jest szczególnie widoczna w czasie corocznych spotkań wielkiej rodziny kościuszkowskiej.

Leszek Marek Krześniak

Zrekonstruowany Dworek Kościuszki w Mereczowszczyźnie stoi na fundamentach dworku, w którym 4 lutego 1746 r. urodził się Tadeusz Kościuszko¹

Pałac Pusłowskich w Mereczowszczyźnie, spalony przez partyzantów radzieckich w 1942 r., po odbudowie, 23 września 2019 r.

¹ Wszystkie fotografie zamieszczone w tekście pochodzą ze zbiorów Polskiej Fundacji Kościuszkowskiej

Pierwszy w Republice Białorusi pomnik Tadeusza Kościuszki, wzniesiony ze składek społeczeństwa, odsłonięty 12 maja 2018 r.

Sala muzealna, wystawa fotografii prezentujących pomniki T. Kościuszki na świecie

Tablica informująca o wsparciu odbudowy Dworku w Mereczowszczyźnie przez Ambasadę Stanów Zjednoczonych

Fragment wystawy obrazów Hakoba Mikayelyana, od lewej: portrety Tekli Kościuszkowej – matki Tadeusza, Ludwiki Sosnowskiej – pierwszej i największej miłości Naczelnika oraz Tadeusza Kościuszki w stroju cywilnym, w kapeluszu

Delegacje działaczy kulturalnych i kościuszkowskich na Białorusi przybyłe na uroczystości 15-lecie Muzeum

Fragment ekspozycji muzealnej, sukmana podarowana Muzeum w Merczowszczyźnie przez Racławickie Towarzystwo Kulturalne

Fragment Dworku w Merczowszczyźnie

Tablica z rodowodem Kościuszków

Dr Leonid Niestarczuk przekazuje do zbiorów Muzeum archiwalne dokumenty, dotyczące starań o odbudowę dworku w Merczowszczyźnie

Koncert utworów Michała Kleofasa Ogińskiego w czasie uroczystości 15-lecia Muzeum w Merczowszczyźnie

Uczestnicy uroczystości 15-lecia Muzeum

Dyrektorka Muzeum prezentuje pamiątkowe woreczki z ziemią z Mereczowszyny, podarunek dla uczestników uroczystości